

13.10.2017

Hakutiedote 23/2017 liite

OHJEITA VALTIONAVUSTUKSEN HAKEMISEEN

Ammatillinen koulutus

Osaamisperusteisuuden edistäminen ja jakaminen

Kehittämishankkeilla tuetaan ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteiden toimeenpanoa. Toimilla edistetään osaamisperusteisen ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin sekä sitä tukevien koulutuksen järjestäjien yhteisten toimintamallien ja tapojen avointa jakamista ja kehittämistä. Hanketoiminnan keskiössä on koulutuksen järjestäjien toimintakulttuurin kokonaisvaltainen kehittäminen. Tarkoituksena on saada aikaan pysyviä toiminnallisia ja/tai rakenteellisia muutoksia ja parannuksia.

Tässä hakuryhmässä tuetaan jo olemassa olevien hyvien toimintamallien ja -tapojen avointa jakamista ja jatkokehittämistä. Hankerahoituksella tuetaan myös erilaisia reformin tavoitteiden mukaisia innovatiivisia kokeiluja kaikissa haun teemoissa.

Hankeryhmässä rahoitetaan valtakunnallista vaikuttavuutta edistäviä laajoja verkostohankkeita.

Verkostohankkeet valmistelevat ja levittävät kaikkien koulutuksen järjestäjien käyttöön yhteisiä toimintamalleja ja -tapoja. Verkostoon tulee kuulua teemaan liittyvässä kehittämisessä eri vaiheissa olevia koulutuksen järjestäjiä, mielellään myös uusia, 1.1.2018 toimintansa aloittavia koulutuksen järjestäjiä. Toimintamalleina ovat vertaisoppiminen ja yhdessä tekeminen.

Ruotsinkielisen koulutuksen kehittäminen sisältyy hakuryhmään.

Digitalisaatio kulkee paitsi omana teemanaan myös läpileikkaavana muissa teemoissa.

Teemat

Hakemusta laadittaessa valitaan yksi tema, jota hankesuunnitelma koskee. Teemavalinta tulee perustella hakemuksessa.

Haun teemat ovat:

- Koulutuksen järjestämisen ydinprosessien hallinta
- Muutosjohtaminen
- Digitalisaatio osaamisperusteisuuden ja asiakaslähtöisyyden tukena
- Yhteisöllisyys, hyvinvointi ja osallisuuden edistäminen

Teemasta voi valita hankkeeseen yhden tai useamman painopisteen.

Koulutuksen järjestämisen ydinprosessien hallinta

- Hakeutuminen, henkilökohtaistaminen, yksilölliset opintopolut ja niihin liittyvän ohjauksen kehittäminen huomioiden erilaisten kohderyhmien tarpeet (sisältäen muun muassa erityisen tuen tarpeen tunnistamisen, henkilökohtaistamisprosessin toteuttamisen erityisoppilaitoksissa, erityisen tuen työpaikoilla ja työelämäyhteydet).
- Osaamisen osoittamisen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistamista tukevien menetelmien kehittäminen

Ydinprosessina koulutuksen järjestäminen. Osaprosesseina hakeutuminen, henkilökohtaistaminen, ohjaus ja tuki, osaamisen hankkiminen, osaamisen osoittaminen ja osaamisen arviointi.

Muutosjohtaminen

- Keskijohdon ja lähiesimiesten muutosjohtamiseen liittyvän osaamisen kehittäminen osana ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoa

Ammatillisen koulutuksen reformi vaikuttaa koulutuksen järjestäjien toimintaprosesseihin, pedagogisiin käytäntöihin, johtamiseen ja laadunhallintajärjestelmään.

Muutosjohtamisen kehittämishankkeet on suunnattu keskijohdon ja lähiesimiestyön kehittämiseen ja toimintamallien ja toimintakulttuurin muutoksen johtamiseen.

Parasta osaamista -verkostohankkeella tuetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön työn muutosta (hankkeen toiminta-aika 2017-2019)(<https://blogit.jao.fi/parastaosaamista/>). Opetustoimen henkilöstökoulutuksen valtionavustuksilla rahoitetaan vuonna 2017 ylimmän johdon muutosjohtamisosaamista.

Digitalisaatio osaamisperusteisuuden ja asiakaslähtöisyyden tukena

- Opiskelijoiden (eri ikäiset ja erilaisessa elämänvaiheessa olevat) osaamisen kehittämistä tukevat avoimet digitaaliset oppimiskäsitteet.
- Laadukas ohjaus, oppiminen ja osaamisen arviointi: Digitaalisuuden hyödyntäminen ammatillisen osaamisen kehittämisessä ja osaamisen arvioinnissa eri oppimisympäristöissä.

Opetushallitus on käynnistänyt DIGIOPE-selvityksen, joka tuottaa tietoa ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstön digitaalisten ohjaustaitojen ja työelämäyhteistyön nykytilasta (http://www.oph.fi/download/183565_DIGIOPE_selvitys.pdf). Selvityksen tavoitteena on tuottaa tietoa ammatillisen koulutuksen reformin edistämiseksi ja kartoittaa tulevaisuuden tarpeita. Tutkimus on käynnistynyt joulukuussa 2016 ja valmistuu joulukuussa 2017.

Lisäksi Opetushallitus on käynnistänyt tutkimuksen DIGAM – Digitalisaation vaikutukset osaamisen kehittämiseen ammatillisessa koulutuksessa (http://www.oph.fi/download/183567_Digam_Tutkimusmatka_esitys.pdf). Tutkimuksen avulla selvitetään digitalisaation vaikutukset osaamisen ja oppimisen kehittämiseen ammatillisessa koulutuksessa. Lisäksi selvitetään, minkälainen rooli digitalisaatiolla nähdään ammatillisen koulutuksen tulevaisuudessa. Tutkimusten alustavia tuloksia ja tutkimustietoa toivotaan hyödynnettävän kehittämistyössä.

Yhteisöllisyys, hyvinvointi ja osallisuuden edistäminen

- Yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentaminen sekä yhteisön ja yksilön hyvinvointia lisäävien toimintatapojen kehittäminen erilaisten kohderyhmien tarpeet huomioiden (ml. erityinen tuki)
- Yhteisöllisyyden tukeminen ja ryhmäytyminen osana yksilöllisiä opintopolkua opiskelijoiden motivoinnin keinona

Hankkeissa kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimintakulttuuria aktiiviseen ja yhteisöllisyyttä lisäävään suuntaan. Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviä seikkoja ovat esimerkiksi opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksien, kohtaamisen ja kiinnittymisen tukeminen, erilaisten yhteistyöverkostojen rakentaminen, opiskelijahyvinvoinnin sekä opiskelu- ja työkyvyn edistäminen.

Opetushallituksen toteuttaman ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi -hankkeen puitteissa toteutetaan tutkimustyö ”Miten oppijan omaa aktiivisuutta ja osallisuutta voidaan vahvistaa koulutuspolun eri vaiheissa, ml. ryhmäytyminen”. Tutkimus toteutetaan 6/2017-3/2018. Teeman hankkeet voivat hyödyntää omassa kehittämistyössään tutkimustyön aikana syntyviä tuloksia ja esiin nousevia, ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoon liittyviä kehittämissuhteita. Tutkimuksessa tarkastellaan, millaisin toimin oppijan oma aktiivisuus ja osallisuus huomioidaan koulutuksen järjestäjien yhteistyöhön perustuvissa, siirtymä- ja nivelvaiheiden ohjauspalveluissa ja niiden kehittämisessä. Lisäksi selvitetään, miten oppijan ikä ja erilaiset taustatekijät, kuten maahanmuuttajuus, äidinkieli, asumistilanne, sekä sosiaalinen ja taloudellinen tilanne ovat yhteydessä oppijan aktiivisuuteen ja osallisuuteen ja millä toimin näihin voidaan vaikuttaa aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi alueelliset erot huomioiden.